

Megjelent Keresztes László könyve

Основаы мордовского языкознания

Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2017. 186 l.

Автор тома – профессор-лингвист Дебреценского университета, представитель традиционной школы исторического финно-угроведения. Монография знакомит читателя с отдаленными родственниками венгров мордовцами и их языком, носители которого называют себя эрзя и мокша. Мордовский язык близок к финскому, относится к западной (так наз. волжско-финской) ветви финноугорских языков.

Данный труд подытоживает результат более пятидесяти лет исследовательской работы автора. Книга представляет прошлое мордовского народа и языка, синхронное расслоение языка, появление и историческое развитие разнообразных языковых явлений, становление литературного языка. Показаны и трудности разработки современного национального языка, а также задачи ближайшего будущего. Цель автора – обратить внимание последующих поколений исследователей на нерешенные вопросы и дальнейшее обдумывание уже считавшихся исчерпанными проблем. Мордовский язык интересен уникальной фонетикой и грамматической системой, изучение и исследование которых представляет задачи и темы как для иностранных исследователей, так и для самих носителей мордовского языка. Этот обобщающий труд впервые вышел в свет на венгерском языке в 2011-ом году под названием *Bevezetés a mordvin nyelvészetbe*. Сейчас эта дополненная монография издается и на русском языке с той надеждой, что носители мордовского языка, в большинстве своем билингвы, смогут прочитать ее на своем официальном государственном языке.

A szerző nyelvészprofesszor a Debreceni Egyetemen, a hagyományos finnugor nyelvtörténeti iskola képviselője. A könyv a magyar távoli nyelvrokonát, a nyugati finnugor (ún. finn-volgai) ágba tartozó, így a finnhez közelebb álló mordvint mutatja be, amelynek beszélői erzának és moksának nevezik magukat. A mű összefoglaló, amelyet a szerző több mint fél évszázados tanulmányainak és kutatásainak eredményeként ad közre. A könyv bemutatja a mordvin nép és nyelv múltját, a nyelv szinkron síkjainak rétegződését, a különböző nyelvi jelenségek kialakulásának menetét, az irodalmi nyelv egységesítésének, s így egy modern nemzeti nyelv kidolgozásának nehézségeit és a közeljövő feladatait. Célja, hogy a következő kutatónemzedék figyelmét is felkeltse a megoldatlan kérdések és a már megoldottnak vélt problémák továbbgondolása iránt is. Kivételes hangrendszere és egyedülálló szerkezete jóvoltából igen érdekes a mordvin nép nyelve, amelynek tanulása és kutatása nemcsak a kívülálló, hanem a mordvin anyanyelvű kutatók számára is további kihívást és témát kínál. Ez az összefoglaló munka eredetileg magyarul *Bevezetés a mordvin nyelvészetbe* címen 2011-ben látott napvilágot. Ez némileg átdolgozva és kiegészítve most oroszul is megjelenik, remélve, hogy a mordvin anyanyelvűek, akik gyakorlatilag kétnyelvűek, ezen a hivatalos, állami nyelvükön is el tudják olvasni.

